

Ruimtelijke Onderbouwing

Opgesteld ten behoeve van de procedure om te komen tot legalisatie van de in 2021 geplaatste grondgebonden zonnepanelen op locatie Groenstraat 5s te Soerendonk

OLO nummer   8249961
Zaaknummer   2023-436999

Opgesteld   19 juli 2024

Opsteller   De Brouwer Advies en Architectuur
Ir. F.A W.M de Brouwer

Hoofdstuk 1   Inleiding

- 1.1   Aanleiding en doel
- 1.2   Planologische situatie
  - 1.2.1   Bestaande situatie
  - 1.2.2   Ingediende planaanpassing

Hoofdstuk 2   Ruimtelijke analyse

- 2.1   Landschap
- 2.2   bebouwing

Hoofdstuk3   Beleidskaders

- 3.1   Rijksbeleid
- 3.2   Provinciaal beleid
- 3.3   Lokaal beleid

Hoofdstuk 4   Haalbaarheid

- 4.1   Algemeen
- 4.2   Bodem
- 4.3   Akoestiek
- 4.4   Luchtkwaliteit
- 4.5   Externe veiligheid
- 4.6   Bedrijven en milieuzonering
- 4.7   Flora en Fauna
- 4.8   Water
- 4.9   Archeologie en Cultuurhistorie
- 4.10   Verkeer en parkeren
- 4.11   Economische haalbaarheid

Hoofdstuk 5   Eindconclusie

Hoofdstuk 1   Inleiding

1.1   Aanleiding en Doel

Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van deze ruimtelijke onderbouwing is erin gelegen dat, bij het melden van de voorgenomen vergunningsvrije realisatie van een mantelzorgwoning in een deel van een bestaande veestal, de gemeente liet weten dat die realisatie niet mogelijk was omdat er op het perceel sprake was van de illegale aanwezigheid van 70 grondgebonden zonnepanelen.

De zonnepanelen zijn eind 2021 op het perceel geplaatst door het destijds en nu nog, op het perceel gevestigde gecombineerde agrarisch bedrijf (veehandel en akkerbouw) en wel tbv stroomopwekking voor de pompinstallatie die benodigd is van de berekening van de ca 10 ha door het bedrijf in gebruik zijnde percelen voor de teelt van diverse voedergewassen.

Conform het vigerend bestemmingsplan 'Buitengebied' rust op betreffend perceel/percelen de bestemming 'Agrarisch met waarden 2'

Onder art 5.3.2 Bebouwing binnen agrarisch bouwvlak; mogen uitsluitend worden opgericht onder lid d 'bouwwerken geen gebouw te behoeve van et agrarisch bedrijf , zoals bijv sleufsilo's

Nadere bepaling onder art 5.3.3 'maatvoering binnen het agrarisch bouwvlak max hoogte 2,5 m

Max gezamenlijk oppervlak van bijgebouwen, aanbouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde mag daarbij 90 m2 bedragen.

Het veldje zonnepanelen heeft een afmeting van 12 x 12 m en hoogte van ca 30 cm boven maaiveld

Doel

Het doel van deze Ruimtelijke Onderbouwing is om, in het belang van de beoogde verduurzaming van het agrarisch bedrijf, te bereiken dat de aanwezige grondgebonden zonnepalen op enigerlei wijze gelegaliseerd kunnen worden.

Temeer omdat er vanuit oogpunt van ruimtelijke aspecten geen zwaarwegende bezwaren zijn te noemen, zoals uit nadere beschouwing in hoofdstuk 4 moge blijken.

1.2 Planologische situatie

1.2.1 bestaande situatie

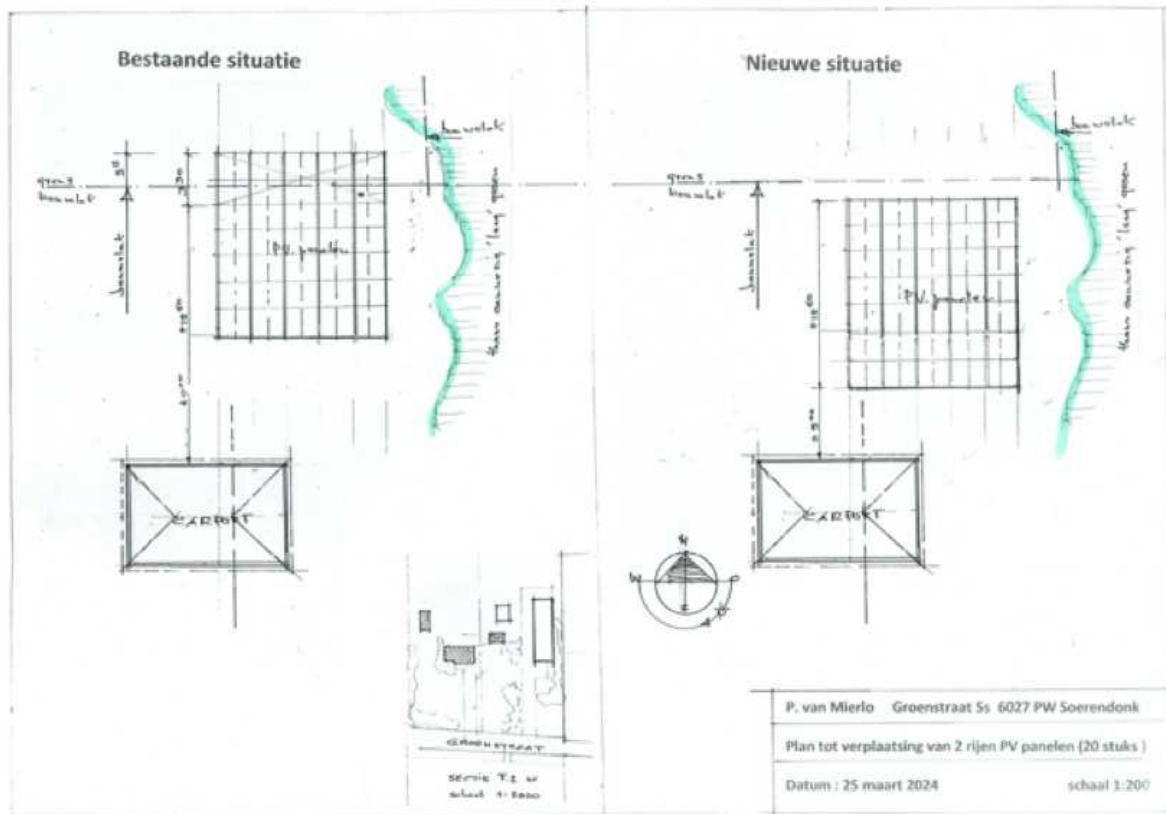
Onderstaande luchtfoto laat de geplaatste grondgebonden zonnepanelen zien alsmede de begrenzing van het agrarisch bouwvlak

Verder zichtbaar de omliggende bebouwing die bestaat uit:
veestal, bedrijfswoning en een 2-tal vrijstaande bijgebouwen

1.2.2 ingediende planaanpassing

Deze planaanpassing laat zien op welke wijze de zonnepanelen binnen het agrarisch bouwvlak zullen worden gebracht

2.1 Landschap

Zoals onder 1.2.1 getoonde luchtfoto en onderstaand omgevingsfoto duidelijk laten zien laat het omringende landschap zich omschrijven als een aaneenschakeling van open velden en akkers omzoomd door lage begroeiing en hoge bomen en doorsneden door smalle landwegen.

Dit landschap zet zich met name in noordelijke en westelijke richting voort en sluit daar op een 2-tal Natura 2000 gebieden tw 'Leenderbos, Groote Heide & De Plateuax*')

In oostelijke en zuidelijke richting sluit het aan op een nog steeds redelijk open landschap maar ingevuld met de randbebouwing van Soerendonk en Gastel

*) dat de externe werking van kleine (vanaf ca 1 ha) velden met zonnepanelen geen nadelige invloed hebben op Natura-2000 gebieden is eerder aangetoond in een onderzoeksrapport wat is uitgebracht in opdracht van de Provincie Gelderland.

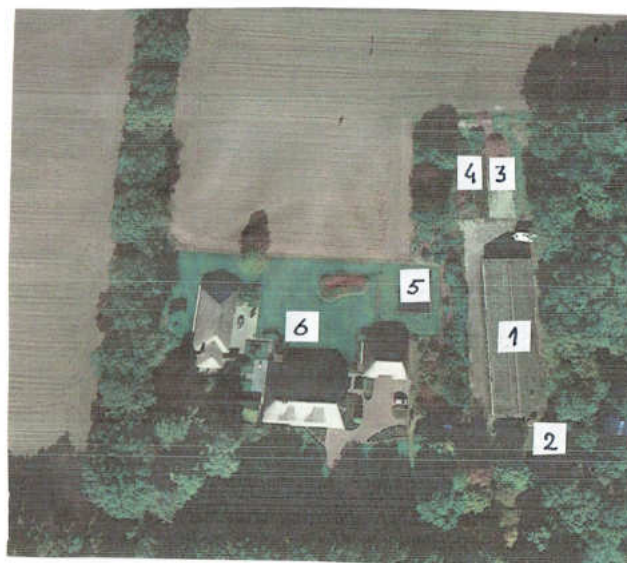
Dit rapport is bij eerdere gelegenheid al ter hand gesteld van de gemeente Cranendonck

2.2 Bebouwing

De aanwezige bebouwing op de percelen van het agrarisch bedrijf in de directe omgeving van de grondgebonden zonnepanelen is aangegeven op onderstaand terreinoverzicht

Terreinoverzicht met aanduidingen van bedrijfsopstallen

1	Veeststal
2	Voedersilo
3	Sleufsilos
4	Voederplaat
5	PV panelen veld
6	Bedrijfswoning met bijgebouwen

Verder omringende bebouwing is gelegen op afstanden van 200 a 600 m in zuidelijke en oostelijke en betreft dan op de eerste plaats andere agrarische bedrijven.

Op grotere afstand in die richtingen ontwikkelt zich dan, aanvankelijk nog gespreid maar gaandeweg dichter, de bebouwing van de woonkernen Soerendonk en Gastel

3.1 Rijksbeleid

Het Rijksbeleid kenmerkt zich in algemene zin in een sterke stimulering van duurzame energieproductie. In haar Nationaal Plan Energiesystemen (NPE) wordt geschetst welke rol zonnepanelen (PV-panelen) daarbij kunnen spelen.

Wat betreft de ruimtelijke aspecten daaraan verbonden wil zij wel dat de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk benut wordt met het oog op behoud van de kwaliteit van de fysiek leefomgeving.

Tegen deze achtergrond dient voor de hernieuwbare opwek van zon-PV zoveel als mogelijk de Voorkeurvorgorde Zon gevolgd te worden.

Dit betekent dat initiatiefnemers samen met bevoegd gezag in volgorde gezocht moet worden naar hernieuwbare opwek met zon-PV op

- 1 daken en gevels
- 2 terreinen en objecten binnen bebouwd gebied
- 3 terreinen en objecten in landelijk gebied mvv landbouw- en natuurgronden
- 4 landbouw en natuurgronden

Pas als de treden 1,2 en 3 onvoldoende mogelijkheden bieden komen locaties op trede 4 in beeld.

In de gegeven situatie betreft de locatie waar de zonnepanelen op het maaiveld zijn geplaatst weliswaar een perceel waarop een agrarische bestemming rust maar de feitelijke situering van de zonnepanelen, groot ca 120 m², is gelegen in de ruime tuin tussen de veestal en de bedrijfswoning.

Er is geen sprake van dat enige landbouw- of natuurgrond is opgeofferd voor stroomopwekking middels de betreffende grondgebonden zonnepanelen.

In de Voorkeurvorgorde Zon komen we daarmee uit op trede 3

Trede 2 is gegeven de locatie niet aan de orde

Trede 1 is wat betreft het onderdeel 'gevels' geen realistische optie als gekeken wordt naar:

- het karakter van de aanwezige bebouwing
- de opbouw en indeling van de gevels daarvan
- de oriëntatie daarvan in relatie tot de te verwachten mate van beschaduwning door de omringende begroeiing.

Wat betreft het onderdeel daken is in eerdere reactie naar de gemeente aangegeven dat:

- het dak van de veestal om constructieve redenen niet geschikt is voor het plaatsen van zonnepalen
- de daken van de bedrijfswoning en de bijgebouwen het plaatsen van zonnepalen niet toestaan geven hun traditioneel uitgevoerde rieten dakbedekking; technisch niet mogelijk en uit oogpunt van brandrisico niet toegestaan.

3.2 Provinciaal beleid

In haar 'Energieagenda 2019-2030' geeft zij aan sterk te willen bevorderen het besef van de noodzaak tot duurzaam gedrag en het nemen van duurzame maatregelen en daarbij te willen stimuleren dat de burger haar verantwoordelijkheid neemt.

Dat bedrijven en instellingen 'slim en schoon' handelen en stelt dat waar dat nodig mocht blijken wet- en regelgeving aan te willen passen.

Op de agenda geeft zij aan dat, gegeven de grote omvang van de agrarische sector om de mogelijkheid gezien moet/mag worden om ook evt landbouwgronden (trede 4 in de Voorkeurvolgorde Zon) in te zetten in de transitie naar duurzame energieopwekking voor eigen verbruik en/of dat van derden.

3.3 Lokaal beleid

In de 'Beleidsregels kleine zoninitiatieven' (bron; gemeente Cranendonck) worden een 3-tal casussen onderscheiden waarbij door de gemeente de onderhavige op de grond geplaatste zonnepanelen wordt aangemerkt als Casus C met als bijbehorende voorwaarden

- 1 dat plaatsing enkel toegestaan is binnen het bouwvlak omdat het betreffende bouwvlak groter is dan 1.500 m²
NB bij uitvoering van de eerder ingediende planaanpassing (zie boven onder 1.2.2) zal aan deze voorwaarde voldaan gaan worden.
- 2 De installatie is bedoeld voor eigen verbruik of redelijk te verwachten toekomstig verbruik.
Aan deze voorwaarde wordt voldaan
- 3 De installatie dient binnen het bouwvlak te worden geplaatst
Aan deze voorwaarde zal voldaan gaan worden; zie onder 1)
- 4 Plaatsing op de grond is alleen mogelijk als alle andere plaatsingsopties zijn uitgesloten en wanneer (bouw-)technische, cultuurhistorische of relevante economische argumenten dit kunnen beargumenteren
Dat de praktisch zeer beperkt aanwezige mogelijkheden tot plaatsing anders dan op de grond, gedegen zijn overlopen en als uitgesloten dan wel niet van toepassing zijn te beschouwen is bij herhaling en waar mogelijk met documenten aangetoond
- 5 Plaatsing op daken en/of gebruik zonneladder is niet mogelijk
Aan deze voorwaarde wordt voldaan; bij herhaling is aangegeven/aangetoond dat plaatsing op beschikbare daken niet mogelijk is en/of toepassing van de zonneladder i.c voorkeurvolgorde ZON (zie onder 3.1)
- 6 Aan de voorwaarde dat een vergunning alleen wordt verstrekt in tijdelijke vorm met een maximale looptijd van 25 jaar zou de initiatiefnemer graag voldoen maar de bevoegdheid tot die verstrekking ligt bij de Gemeente.

4.1 Algemeen

Onderstaand worden milieukundige en andere omgevingsaspecten overlopen die raken aan het gebruik, de inrichting en het beheer van de locatie waarop de zonnepanelen zijn geplaatst.

4.2 Bodem

Voor de plaatsing van de zonnepalen inclusief de ondersteunende frames zijn geen andere grondwerken uitgevoerd behoeven te worden dan het oppervlakkig egaliseren van het onderliggende maaiveld..

Van enige verstoring van het onderliggende bodempakket is dus geen sprake.

Ook het graven van de sleuf van ca 50 a 60 cm diep, voor het stroomkabeltracé van de zonnepalen naar de meterkast in de veestal, heeft geen verstoring gegeven.

Conclusie

Bij de plaatsing destijds noch bij een legalisatie achteraf zijn er nadelige effecten te noemen op de samenstelling resp de kwaliteit van de aanwezige bodem.

4.3 Akoestiek

De geplaatste zonnepanelen zijn van het ultra stille type .

Metingen in het veld tonen aan dat de geluidsproductie 0 dB(A) betreft.

De zonnepalen zelf zijn volledig ongevoelig voor evt verkeerslawaaï vanaf de op ca 85 m afstands gelegen Groenstraat waar voornamelijk fietsers en wandelaars passeren afgewisseld met wat landbouwvoertuigen die zich bewegen van de enkele omliggende agrarische bedrijven en hun akkers en weiden.

Conclusie

Bij de plaatsing destijds noch bij een legalisatie achteraf zal er op vlak van akoestiek iets in nadeel zijn veranderen

4.4 Luchtkwaliteit

De geplaatste zonnepanelen hebben geen enkele uitstoot en hebben dan ook geen enkele invloed op de luchtkwaliteit van de nabije en verdere omgeving.

Op hun beurt zijn zij ook als ongevoelig te beschouwen voor veranderingen als gevolg van externe factoren op de luchtkwaliteit van de omgeving.

Eventuele neerslag van fijnstof of zand op de panelen dan wel de etsende werking van een te zure lucht kan enkel de stroomopbrengst van de panelen nadelig beïnvloeden.

Conclusie

Bij de plaatsing destijds noch bij een legalisatie achteraf zal de aanwezig luchtkwaliteit enige nadelige verandering ondergaan

4.5 Extern veiligheid

Dit aspect heeft in betrekking op de eventuele productie, opslag en transport van mogelijk gevaarlijke stoffen.

Geen van deze zaken zijn ook maar op enigerlei wijze verbonden aan de geplaatste zonepanelen.

Conclusie

Bij de plaatsing destijds van de zonnepanelen noch bij een legalisatie achteraf is er sprake van enige aanwezigheid of het mogelijk ontstaan van enig risico op een verandering in het risico van de beschouwde veiligheid.

4.6 Bedrijven en milieuzonering

Het gebied waarin de zonnepanelen zijn gelegen heeft in een grote straal in alle richtingen een agrarische bestemming en verder daaromheen vnl natuur.

In het vigerend bestemmingsplan is geen enkele milieuzonering vastgelegd met het oog op beperking van het gevaar voor milieugevoelige resp hinder van milieubelastend effecten van aanwezige bedrijven o.d

De zonnepanelen zelf zijn noch milieubelastend noch milieugevoelig.

Conclusie

De plaatsing destijds noch een legalisatie achteraf brengt enige verandering met zich mee in de afwezigheid van gevaar of hinder en doet deze ook niet alsnog ontstaan

4.7 Flora en Fauna

4.7.1 Houtopstand

De houtopstand, waarin enkele bomen zijn geveld ter hoogte van de plek waar eind 2021 de PV-panelen zijn geplaatst, dateert van omstreeks 1980.

Deze houtopstand is destijds aangelegd overeenkomstig het 'erfbeplantingsplan' wat elk agrarisch bedrijf moest opstellen bij de bouw van haar bedrijfsruimte(n) en bedrijfswoning.

Het doel ervan was om de bedrijfsruimten zo veel mogelijk aan het zicht te onttrekken.

Zo'n erfbeplantingsplan was destijds overigens ook onderworpen aan Welstandstoezicht

Deze houtopstand strekt zich vanaf de Groenstraat naar achteren uit over een lengte van ca 130 a 140 m en een gemiddelde breedte van ca 15 a 16 m; resp een oppervlak van ca 2.000 a 2.200 m²

De beplanting bestond uit een mix van diverse hoge en lage bomen (eik, berk, kastanje, meidoorn) en struiken (vlinder, laurier, vlierbes, rozenbottel).

Anno 2021 bestond die houtopstand ruim 40 jaar en gedurende die jaren is er vanuit de normale zorg voor instandhouding in gerooid en bij geplant.

In de loop van 2020/2021 ontstond bij het agrarisch bedrijf de wens en de mogelijkheid om in de grote stroombehoefte voor haar beregeningsinstallatie te voorzien middels PV-panelen.

Toen plaatsing op de beschikbare daken van veestal en bedrijfswoning niet mogelijk bleek, resteerde uit te kijken naar plaatsing op de grond.

Kijkende naar de mogelijkheden binnen het bestemmingsplan en op korte afstand van de pompinstallatie én de meterkast in de veestal, leek een situering in het gebied achter de carport en dicht tegen de houtopstand een heel geschikte.

Om die reden is toen ook naar de conditie van de beplanting in de houtopstand gekeken. Daarbij werd vastgesteld dat er verschillende bomen ziek waren, door hout borende insecten aangetast of stervende.

Vlak achter de carport betrof dat een 5-tal bomen vlak bij elkaar en besloten werd dan ook om die te vellen en daar de PV-panelen te situeren

Om beschaduwing te voorkomen/beperken is daarbij ook een gezonde esdoorn geveld (nr 6)
Op onderstaande luchtfoto van de situatie in 2020 zijn de geveldde bomen aangegeven met in de legenda; soort en conditie.

luchtfoto 2020

Opgemerkt wil worden dat geen van de geveldde bomen voorkomt op de 'attentielijst' van de Provincie Noord-Brabant dwz dat zij niet behoren tot de meest bedreigde boomsoorten in deze provincie.

Na de plaatsing van de PV-panelen eind 2021 heeft in de loop van 2022 in de zone van de houtopstand een herplant plaatsgevonden van een 5-tal bomen t.w 2 kastanjes en 1 berk ten NO van de panelen en een 1 rode beuk en 1 wilde appel aan de zZW zijde ter hoogte van de doorsteek van de bedrijfswoning naar de veestal.

Daarenboven diverse soorten struiken t.w 28 st vlinderstruiken, 8 st laurier, 25 st sedum, aan de oostzijde van de panelen alsmede een 16,6 m beukenhaag aan de westzijde van de pV-paneel..

De gekozen struiken behoren weliswaar niet tot de 'nectartoppers' maar ze zijn wel heel erg aantrekkelijk voor vlinders, bijen, hommels ea.

Kortom; alles inheemse soorten en goed voor de biodiversiteit.

Onderstaande luchtfoto geeft de situatie weer zoals deze in 2022 was na deze herplant.

Tot slot heeft de aanvrager, [REDACTED] aangegeven dat hij voornemens is dit jaar nog een 6-tal bomen te gaan planten; 2 rode beuken, 2 berken en 2 eiken, op nog nader te bepalen locaties in de tuin bij de bedrijfswoning..

4.7.2 Stikstof uitstoot

De stikstofuitstoot destijds, als gevolg van het transport van de zonnepalen met bijbehorende frames naar de locatie laat zich als verwaarloosbaar beschouwen.

Voor zover er al sprake zou zijn geweest van enige uitstoot dan is deze zeker niet meer geweest dan die welke vrijkomt bij het realiseren van een mantelzorgwoning.

In relatie tot deze laatste activiteit is uit contacten met expertise bureau Van Empel Bergeijk op basis van een door hen telefonisch uitgevoerde quick scan gebleken dat, dit vr de op ca 500 a 600 m afstand gelegen 2 Natura -2000 gebieden, geen enkel nadelig effect zou hebben gehad op de daar aanwezige flora en fauna.

NB dit ondanks dat juist de meeste beschermde plantensoorten voorkomen in de randen van die gebieden. Eenmaal geplaatst dwz in de gebruiksfase van de zonnepanelen is hun uitstoot op nul te stellen.

Voor de afwezigheid van eventuele verdere versturende effecten zij verwezen naar de voetnoot opgenomen bij 2.1.

Conclusie

De plaatsing destijds noch een legalisatie achteraf heeft, naar stellige overtuiging, enig nadelig effect op de flora en fauna in de directe en/of verdere omgeving van de zonnepanelen; bij de keuze van de herplant is bewust rekening gehouden met de mogelijke bijdrage aan de biodiversiteit.

4.8 Water

Het gebied waarin de zonnepanelen zijn geplaatst maakt onderdeel uit van het Waterschap De Dommel. Het Waterschap heeft een 'Waterbeheerprogramma voor de periode 2022-2027.

In de landelijke delen is dit programma gericht op maatregelen ter voorkoming van verdere verdroging. De plaats van de zonnepanelen is gelegen in een van de landelijke delen van het gebied en wel in het ZW deel van het stroomgebied met waterlopen als 'De Naaste Loop' en de 'Weergraaf'.

De geplaatste zonnepanelen zijn te beschouwen als een redelijk open' verharding' waar het opvallend regenwater direct wordt afgeleid naar het onderliggende maaiveld/terrein waar het ongehinderd in de ondergrond kan infiltreren.

Ook onttrekt de werking van de zonnepanelen op enigerlei wijze water aan die ondergrond en verstoort daarmee deze op geen enkele wijze

Conclusie

De geplaatste zonnepanelen noch een legalisatie daarvan hebben enige nadelige invloed op de warhuishouding in de ondergrond ter plaatse

4.9 Archeologie en cultuurhistorie

In het gebied waarin de zonnepanelen zijn geplaatst zijn in het vigerende bestemmingsplan geen bijzondere archeologische en/of cultuurhistorische waarden aangegeven die door de plaatsing en/of het gebruik van zonnepanelen nu of in de toekomst daar nadelige gevolgen van zouden kunnen ondervinden.

Conclusie

Uit oogpunt van behoud van archeologische en/of cultuurhistorische waarden heeft de plaatsing van de zonnepanelen noch de legalisatie achteraf enig nadelig gevolg.

4.10 Verkeer en parkeren

Het gebied waar de zonnepanelen zijn geplaatst is aan te merken als een redelijk 'verkeers-luw' gebied. Het verkeer beperkt zich tot plaatselijke bewegingen van de in het gebied gevestigde agrarische bedrijven en hun akkers en weiden alsmede incidentele bewegingen van derden naar en vanaf de bedrijven

Verder is er nog sprake van 'toeristisch verkeer' in de vorm van fietsers en wandelaars.

De geplaatste zonnepanelen hebben geen enkele 'verkeer-aantrekkend' effect wat hier verandering in zou brengen.

In het vigerende bestemmingsplan zijn geen nadere bepalingen opgenomen aar het gaat om parkeren. Omdat de geplaatste zonnepanelen ook geen enkel verkeer-aantrekkend effect in zich dragen is er ook geen enkel risico van een toenemende vraag naar parkeervoorzieningen in of buiten het beschouwde gebied

Conclusie

De plaatsing noch legalisatie achteraf heeft enig effect op vlak van verkeer en/of parkeerbehoefte.

4.11 Economische uitvoerbaarheid

De plaatsing van de zonnepanelen is initiatief geweest van het betreffende agrarisch bedrijf en alle gemaakte kosten incl de aansluiting op het stroomnet zijn voor haar rekening gekomen.

De gedane investeringen zullen door de substantieel lagere inkoopkosten voor stroom zullen op termijn geheel of gedeeltelijk worden terugverdiend.

Aan de ontwikkeling en de uitvoering van de plaatsing zijn voor de gemeente Cranendonck noch kosten noch enig financieel risico verbonden.

Ook de legalisatie ervan achteraf brengt het ontstaan van enig risico niet met zich mee.

Evenmin is er aan de plaatsing noch aan de legalisatie achteraf enig risico verbonden van het ontstaan van eventuele 'planschade'.

Conclusie

De economische uitvoerbaarheid wordt geacht hiermee voldoende te zijn aangetoond

Hoofdstuk 5 Eindconclusie

De afzonderlijke conclusies in hoofdstuk 4 overziende zijn er, kijkend naar hun ruimtelijke omgeving, geen dusdanige nadelige effecten vast te stellen die de aanwezigheid van de geplaatste grondgebonden zonnepanelen, ongewenst zouden maken